

ANNOUNCEMENT RECOGNITION OF THE LEADER OF OPPOSITION

Mr. SPEAKER.—The question hour is over. Before we switch on to the next subject, I would like to make a short announcement.

I have received a letter signed by 26 Members of the Opposition requesting me to accord recognition to the United Democratic Front formed by the Members of (1) Janatha Party, (2) The Indian National Congress (S) and (3) The Communist Party of India. They have stated their common programme for the purpose of functioning inside the House. They have also indicated their willingness to work under one Leader and one Whip. They have also given the names of the Office bearers, viz.,

- (1) Sri A. Lakshmisagar as Leader,
- (2) Sri K. H. Srinivasa as Deputy Leader,
- (3) Sri P. Ramdev as Whip and
- (4) Sri B.V. Kakkilaya as Secretary of the Front.

I have given my calm and careful consideration to the request and based on the precedents in our own House in the year 1970 and in 1976. I have decided to give recognition to the Party. In doing so I have also taken into consideration the traditional principles for recognition of a Parliamentary Party in the House which was decided at the Conference of Presiding Officers after the General Election in 1967 viz :

“If the constituent Groups forming a Party for the purpose of proper functioning of the House with a view to strengthening Parliamentary democracy have a common programme of Parliamentary work a common organisation, and have one Leader and one Whip to speak on their behalf inside the House, there is no objection to necessary recognition being given to that Party. This applies to both the Government and Opposition Parties and no distinction can be made between a Government Party and an Opposition Party similarly formed”.

The other norms viz., strength equal to form the quorum in the House is also taken into consideration while according recognition to this Party.

I may mention here that instances are not wanting when the different Parties join hands together to form the Government and the Governor had called their common leader to form the Government. The guidelines stated above apply equally to the Government as well as the Opposition Parties. I, therefore, accord recognition to the United Democratic Front as Opposition Party and recognise Sri A. Lakshmisagar as the Leader of the Opposition.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್ (ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು)—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ಸುದ್ದಿ. ಕಳೆದ ಸದನದಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದ ಪಕ್ಷ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಸ್ಥಾನ ತೆರವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅವರು ಬೇರೆಬೇರೆ ಆಗಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಸದನದ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ 'ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡು' ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ನಾಯಕರು ಇರಬೇಕು, ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸತ್ಯಪ್ರದಾಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ನಾಯಕರನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ರವರನ್ನು ನಾಯಕರನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿರುವುದು ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಳೆ ತಂದಿದೆ. ಅವರು ಹಿಂದಿರುಗಿದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಅವರು ಎಂದೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲ. ಅವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಂಠಿತ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಅವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಯಾವಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸನರವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು; ನಾನು ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಕೇಳಿದೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಬಹಳ ಗಡಿಬಡಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದರು. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸುವಾಗ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ—ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ (ನಾವು ಬಂದಮೇಲೆ—೧೯೭೨ ರಿಂದ) ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇದ್ದರು. ಅದು ಇರಲೇಬೇಕು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಶೋಭೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಶೋಭೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಇದ್ದರೂ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಉಪ ನಾಯಕರು ಇದ್ದರೆ ಚರ್ಚೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಮಗೂ ಸಹ (ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ) ಅತ್ಯಂತ ಒಹವಂತ ಇರುವ ಅಧಿಕೃತ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವನ್ನು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕೆಂಬುದು ಇರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

೨-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಭವಿಗಳು. ಒಳ್ಳೆಯ ವಕೀಲರು. ಜೊತೆಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು.

MR. SPEAKER.—There is no qualification.

SRI D. DEVARAJ URS.—He has now acquired the qualification to become a married man.

SRI P. RAMDEV.—One should be proud.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಸಚಿವರು ಇಬ್ಬರೂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅವರನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು ಎಂದು ಹಗುರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಬೇಕಾದರೆ ಅವಿವಾಹಿತರು ಎಂದು ಹೇಳಿ. We are not quite sure whether they are bachelors.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರಿಗೆ ಈ ಸದನದ ನಾಯಕನಾಗಿ ನಾನು ಹೃತ್ಯೂರ್ವಕವಾದ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಪಕ್ಷದವರೂ ಸಹ ಅವರು ಯಾವುದೇ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದನ್ನು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ವಿರೋಧ

ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಲ್ಲದೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಏನು ಕೊರತೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ಅವರು ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು ಎಂದರೆ ಆ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿದಂತಾಗಿದೆಯಲ್ಲದೆ ಈ ಸದನಕ್ಕೂ ವಿಶೇಷ ಕಳೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸದನದ ಉಪನಾಯಕರಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಸದನದ ಪರವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಬಯಸಿ ಶುಭ ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಂಸದೀಯ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕೊರತೆ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ತುಂಬಿದೆ. ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ಕೊರತೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರು ಒಬ್ಬ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಸಮಾಜಸೇವಕರು. ಆಳವಾಗಿ ಕಾನೂನಿನ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಟರಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಸೇವೆ ಮಾಡಿರುವ ಅವರು: ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಅದರ್ಶ ಗುಣಗಳೂ ಅವರಲ್ಲಿವೆ. ಅವರಿಗೆ ಮಹಿಸಿದಂಥ ಈ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತು. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ೬ ತಿಂಗಳಿಂದ ಬಿಟ್ಟರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿದ್ದರು. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಆ ಸ್ಥಾನ ತುಂಬಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಕಾರ ಕೊಡುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನೂ ಸೂಚಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೋ, ಮೇನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸದನ ಎಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸ್ಥಾನ ಉಳಿಯಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಒಗ್ಗಟ್ಟನ್ನು ಕಾಯ್ದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಒಗ್ಗಟ್ಟನ್ನು ಒಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆದುಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಯತ್ನ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೇನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಭಯ ತಮಗೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಅದು ಹಿರಿಯರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ದಾರಿ. ಅದೇ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಗೆಳೆಯ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಅವರು ಆ ದಾರಿಯನ್ನು ತುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರ ಈಗ ಬೇಡ. ಈಗ ಅಂಥವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಸಂಸದೀಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಆಸೆ ಅಮಿಷಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ನಡೆಸುವ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಪಿಡುಗನ್ನೂ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಕ್ಷಾಂತರದಿಂದ ಒಂದು ಸಲ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಒಂದು ಸಲ ನಿಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಉದಾಹರಣೆ. ನಾನು ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಏನು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿ ನಾನು ಕುಳಿತಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಏನಿಲ್ಲಾ ಅಮಿಷ ತೋರಿಸಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಬೋಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆಂತ ಮೊದಲು ತಾವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ನಾವು ನೀವು ಕೂಡಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಉಭಯತ್ರರೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನೀತಿಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹಾಕೋಣ ಎಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರಿಗೂ, ಇತರ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರಿಗೂ, ಕಕ್ಕಿಲಾಯ ಅವರಿಗೂ ರಾಮದೇವ್ ಅವರಿಗೂ ಶುಭ ಹಾರೈಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾಡಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಗಂಡು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇದೆ. ಹೆಣ್ಣು ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಮದುವೆಯಾಗದೇ ಇರುವವರು ಒಬ್ಬರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ (ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನಗೆ ಹೊಸ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಎಲ್ಲ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಕ್ಕೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೂ ಸೌಜನ್ಯಭಾವದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ನನ್ನನ್ನು ನಾಯಕನನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಟೀಕೆಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಾವು ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕ್ ಅವರು “Opposition extends responsive co-operation” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಎಲ್ಲ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ, ಈಗಿನ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ನನ್ನ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸುತ್ತಾ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಕಾರ ಈ ಒಂದು ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನನಗೂ ಕೂಡಾ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ವೈವಿಧ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗತಕ್ಕ ಒಂದು ಪಾತಾಪರಣಿ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಬಯಸುತ್ತಾ ನಾನೂ ಕೂಡಾ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

PAPERS LAID ON THE TABLE

SRI R. GUNDU RAO (Chief Minister).—Sir, I beg to lay.

Order No. HD 213 CNA 81 dated 5th February 1982.

Exemption under the provisions of the Karnataka Cinemas (Regulation) Act, 1964 to Vijayaranga Theatre, Balbhavan, Bangalore.

as required under Section 22 of the Karnataka Cinemas (Regulation) Act, 1964.

SRI G. H. ASWATHAREDDY (Minister of State for Power).—Sir, I beg to lay.

Annual Accounts with Report and balance sheet for the year 1979-80 of the Karnataka State Electricity Board.

as required under Section 69 of the Electricity (Supply) Act, 1948.

MR. SPEAKER. - Papers are laid.